

Sct. Lukas

apotek

Frederiks Allé 178
8000 Århus
86 12 12 22

Malerfirmaet
Henning Kristensen A/S

Tlf. 97 92 26 06

Pantervej 4 · 7700 Thisted
Henning mobil 40 32 26 06
henning@malerkristensen.dk

MALERKRISTENSEN.DK

MURERMESTER

Brian Dahl Pedersen

Rosenvænget 20
9400 Nørresundby

Tlf. 22 42 49 90

fotex

Dytmærskén 14, 8900 Randers
TELEFON 87 12 80 00

Mariagervej 175, 8920 Randers NV
TELEFON 87 73 90 00

Den rette advokat

Hos LRP kan du altid finde den rette advokat til opgaven.
Hos os møder du både dygtige generalister
og kompetente specialister.

Tlf. 76 28 20 10 · Mail: mail@lrp.dk · www.lrp.dk

Af Sara Maria Grau, formand

... om Sundhedsstyrelsens kommende anbefalinger til funktionelle lidelser

Vi har i foreningen løbende fulgt med i Sundhedsstyrelsen arbejde omkring anbefalinger til funktionelle lidelser. I efteråret 2016 deltog foreningen i et møde i sundhedsstyrelsen og fremkom med sine indsigelser til inddragelsen af whiplash under samlebetegnelsen 'funktionelle lidelser', idet betegnelsen er en psykiatisering af blandt andet whiplash.

Allerede på mødet i Sundhedsstyrelsen stod det klart, at inddragelsen af patientforeninger ikke var et reelt ønske om at inddrage patientforeningernes holdninger i arbejdet. Derimod havde mødet karakter af at være et led, der kunne give Sundhedsstyrelsen mulighed for at bryste sig med at have inddraget patientforeningerne, når de på et tidspunkt kom med deres anbefalinger.

Vores bekymringer blev i høj grad bekræftet, da det blev klart, at den arbejdsgruppe, Sundhedsstyrelsen nedsatte, bestod af fortalere for funktionelle lidelser. Ingen patientgrupper var inviteret til at deltage i arbejdsgruppen.

Det var planen, at arbejdsgruppens anbefalinger skulle have været offentliggjort på nuværende tidspunkt. På grund af forsinkelser i arbejdsgruppen foreligger de endelige retningslinjer dog endnu ikke. Dog har arbejdsgruppen netop fremlagt deres udkast til anbefalinger. Danske Regioner har i den forbindelse udsendt følgende opsummering om Sundhedsstyrelsens udkast til anbefalinger for funktionelle lidelser:

Sundhedsstyrelsen har nedsat en arbejdsgruppe, som skal komme med nye anbefalinger for orga-

nisering af arbejdet med at udrede og behandle mennesker med funktionelle lidelser. Sundhedsstyrelsen afholdte det 6. møde i arbejdsgruppen den 28. februar 2018 og udsendte før mødet et udkast til afrapportering, som forventes at gennemgå en mindre revision. I dette baggrundsnotat opsummeres Sundhedsstyrelsens udkast til anbefalinger.

**Opsummering af
Sundhedsstyrelsens udkast til anbefalinger**
Sundhedsstyrelsen anbefaler, at organiseringen af behandlingsindsatsen gradueres i forhold til sværhedsgraden af den funktionelle lidelse – herunder ME. Anbefalingerne dækker følgende områder:

- Basal udredning og behandling.
- Specialiseret udredning og behandling.
- Forebyggelse og rehabilitering (vedrører primært kommunerne).
- Øget viden, brugerstøtte og afstigmatisering.

Nedenfor gennemgås de anbefalinger, som har størst relevans for regionerne.

Basal udredning og behandling

I lette og moderate tilfælde af funktionelle lidelser kan udredning og behandling ofte varetages i almen praksis, med inddragelse og henvisning til øvrige praktiserende speciallæger og sundhedsprofessioner, og evt. med inddragelse af sygehusfunktioner på hovedfunktionsniveau.

Der lægges i udkastet op til at etablere mulighed for nem adgang til faglig rådgivning på tværs af fagligheder og sektorer, så man bl.a. kan »

 Boligforeningen B42

 FAMILIEBOLIGER UNGDOMSBOLIGER

 SENIORBOLIGER HANDICAPVENLIGE

Holger Drachmanns Gade 1
6400 Sønderborg
Tlf. 74 42 57 95
www.b42.dk

**Anisimow
Transport**

Andrupvej 13
Andrup
9690 Fjerritslev

2213 0606
anisimow.dk

Horsens Hedegårdsvej 14 • 9520 Skørping

Rengøringsopgaver
for private og erhverv
Ejendomsservice
Gulvpoler
Vinduespolering

Kate's Rengøring
Kate's Rengøring

www.katesrengoring.dk

Tlf. 20 97 50 82

 OneStop

- ganske enkelt effektivt

Hermesvej 13 . 6330 Padborg
Tlf. 73 30 25 00
www.knudhansen.dk

**Sydvestjydsk
Pelsdyrfoder**

Tarp Hovedvej 58
6715 Esbjerg N
Tlf. 7516 7133
spf@spfpels.dk
www.spfpels.dk

STØT VORE ANNONCØRER
- DE STØTTER OS!

forebygge overdiagnosticering og overbehandling og sikre en helhedsorienteret udredning og behandling på laveste effektive omkostningsniveau. Det kan fx dreje sig om, at den praktiserende læge, fysioterapeuten eller psykologen kan have direkte og let adgang til rådgivning fra de specialiserede tværfaglige udrednings- og behandlingstilbud.

Specialiseret udredning og behandling

Hos patienter, hvor moderat-svær funktionel lidelse mistænkes, lægges udkastet op til, at den praktiserende læge eller somatiske afdeling skal kunne henvise til en specialiseret, helhedsorienteret og tværfaglig udredning af patientens symptomer.

Der lægges i udkastet op til, at der i hver region – afhængig af befolkningsgrundlaget – bør være en eller flere specialiserede tværfaglige centre.

Det anbefales i udkastet, at de specialiserede tværfaglige funktioner for funktionelle lidelser organiseres med følgende:

- Lægelig ledelse og mindst tre sundhedsprofessioner i patientbehandlingen med både generalist og specialistkompetencer fra både somatik og psykiatri.
- Faste rammer om MDT og MDT-konferencer med faste samarbejdsrelationer til øvrige specialiserede sygehusfunktioner og dedikeret deltagelse fra både faste og ad hoc fagligheder.
- Anvendelse af evidensbaserede behandlingsprincipper med inddragelse af både medikamentelle, undervisende, psykoterapeutiske som fysioterapeutiske behandlingsprincipper.
- Tilbyde både individuelle og gruppebaserede behandlingselementer.
- Tilbyde information, undervisning og viden til det øvrige sundhedsvæsen, patienter, pårørende, offentlighed, medier m.v.
- Være forskningsbaseret.

Sundhedsstyrelsen forventes desuden at foreslå, at funktionerne skal forankres i somatikken, og at gældende specialevejledninger på området

skal justeres, både for så vidt angår terminologi og specialeforankring.

Øget viden, brugerstøtte og afstigmatisering

Der lægges i udkastet op til, at der iværksættes tiltag, der sikrer øget viden om og afstigmatisering af patienter med funktionelle lidelser, både i kommuner, praksisområdet og på sygehuse. Nationalt bør opgaven løftes af patientforeninger, Sundhedsstyrelsen, faglige selskaber og andre aktører.

Endvidere lægges op til, at viden om de relevante forekommende syndromdiagnoser i de enkelte specialer bør tilegnes i forbindelse med speciallægeuddannelsen. Særligt bør læger under speciallægeuddannelse i almen medicin uddannes i patientgruppen, hvilket allerede finder sted i uddannelsesregion Nord og Syd, som dækker Jylland og Fyn, hvor der indgår et obligatorisk 3-dages kursus.

Afdelinger, hvor der er stort kendskab til funktionelle lidelser, kan indgå i arbejdet med at sikre et basalt vidensniveau, fx via information på internettet og ved undervisnings- og formidlingsaktiviteter.

Det fremgår af udkastet, at det kan være med til at øge vidensniveauet og bidrage til kvalitetsudvikling, såfremt der etableres systematisk dataopsamling om udredning og behandling af patientgruppen, fx i regi af en klinisk kvalitetsdatabase.

Desværre bekræfter udkastet vores frygt, nemlig at Sundhedsstyrelsen nu agter at blåstemple funktionelle lidelser, og at Sundhedsstyrelsen ønsker en omfattende udbredelse af området. Det vil vi naturligvis ikke nøjes med at se på, og vi agter således at skabe debat om whiplash, når anbefalingerne fra Sundhedsstyrelsen kommer. I samarbejde med Hanne Holst og Hanne Nikodam har foreningen udarbejdet en hvidbog om whiplash. Bogen dokumenterer på saglig vis, at whiplash er en fysisk lidelse, og bogen ligger således klar til at blive lanceret som modreaktion på Sundhedsstyrelsens anbefalinger.